

Методичні рекомендації
до проведення уроків письма
до підручника «Українська мова. Буквар. 1 клас»

(О. Л. Іщенко, С. П. Логачевська)

Жовтень-грудень

Додаткові навчальні посібники, які доречно використовувати на уроках навчання грамоти:

[Зошит для письма і розвитку мовлення \(у 2-х частинах\).](#)

[Частина 1. Автор — Л. В. Шевчук](#)

Рекомендації розробили:

Зінченко Наталія Володимирівна, вчитель вищої категорії, старший вчитель, Макарівський НВК «ЗОШ I-III ступенів — природничо-математичний ліцей»;

Лозовенко Тетяна Степанівна, вчитель II категорії, Лишнянське НВО «ЗОШ I-III ступенів — дитячий садок».

1

Урок 15

Тема. Написання великої і малої *О, о*

Мета: Ознайомити учнів з рукописними буквами *О, о*. Вчити писати ці Букви, поєднувати їх з іншими літерами. Розвивати фонематичний слух, сприймання; зорово-просторову орієнтацію; дрібну моторику пальців рук. Збагачувати словниковий запас. Розвивати мовлення. Виховувати у дітей старанність, охайність під час виконання письмових завдань.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Звучить музика П. І. Чайковського «Пори року. Жовтень. Осіння пісня».
Вчитель читає загадку:

Без пензлика, без олівця
Розфарбувала деревця.
Сумно у гаях блукає,
Жовті шати одягає.
Золотисту стелить постіль
Жде сестрицю білу в гості.

— Які слова допомогли вам відгадати загадку?

— З якого звука починається слово *осінь*? Скажу вам по-секрету, що Осінь завітає до нас на урок, якщо ми будемо старанними, уважними і працюючими учнями. А ми, чекаючи на неї, навчимося писати її букву *о, О*.

2

III. Актуалізація опорних знань і способів дії.

— Які слова починаються з букви *о*?

— У яких буквах заховалась буква *о*? (с. 20)

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Робота в зошиті, с. 19, 20.

2. Фізкультхвилинка.

3. Ознайомлення з великою буквою *О*.

— Діти, осінь нам повідомляє, що вона затримується в дорозі. А вам, тим часом, пропонує розглянути та навчитися писати велику букву *О*.

- Розглядання букви.
- Порівняння рукописної букви *О* з друкованою.
- Робота в зошиті.

4. Динамічна пауза. Хід вправо: «напишіть» у повітрі носом і підборіддям букви *А, О, У*. Робити це треба з максимальним повертанням голови (букви мають бути високими і великими).

Виконуючи вправу, потрібно рухати шиєю плавно, без ривків і зайвого напруження. Тулуб тримати нерухомо, спину прямо.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Продовження роботи в зошиті, с. 20: написання з'єднань з буквою *О о*; записування букв парами, що «заховалися».

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

До класу заходить «Осінь» (листівка, смс, тощо).

— Добрий день, мої любі діти!

Нині знов із вами я.

Осінь – ось моє ім'я.

Восени земля прекрасна,

Як завжди, прийшла я вчасно

І у села, й у міста –

Всюди осінь золота.

Дякую, що навчилися писати мою літеру. За це отримаєте від мене солодкі, рум'яні яблучка.

Урок 16

Тема. Написання великої і малої *И, и*.

Мета: вчити учнів писати велику та малу букву *и, И*, з'єднувати їх з вивченими буквами; розвивати увагу, логічне мислення, мовлення учнів, виховувати любов до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Відгадування загадки.

Під хвоєю ховаються

Чи листям накриваються,

Шапки не знімають,

Дощику чекають. (Гриби)

— Осінь називають грибною порою. Чому?

— Які гриби ви знаєте? (*вчитель демонструє на дошці їстівні та отруйні*

гриби)

— Назвіть голосні звуки в слові *гриби*.

— Ми сьогодні навчимося писати букви *и, И*.

III. Актуалізація опорних знань і способів дії.

— А які букви, що позначають голосні звуки ми вже вміємо писати?

Робота в зошиті, с. 21.

— Чи можуть ці букви бути окремими словами?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.

Сядь рівненько, не барись,

І на вчителя дивись.

Ручку правильно тримай,

Зошит вліво нахилай.

2. Демонстрація рукописної літери *и* на дошці. Аналіз елементів, з яких вона складається. Порівняння друкованої і рукописної літери *И*.

3. Робота в зошиті, с. 19 і 21.

4. Фізкультхвилинка.

Станьте, діти, чітко в ряд,

Вирушаємо у сад.

Руки вгору піднімаєм,

Наче яблука зриваєм.

Назбираємо багато,

Щоб узимку ласувати.

5. Ознайомлення з великою буквою *И*.

• Аналіз букви.

• Порівняння рукописної букви *И* з друкованою.

Робота в зошиті.

6. Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Продовження роботи в зошиті.

2. Написання з'єднань з буквою *и И* в зошиті.

3. Практична робота «Віднови букви».

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Яку букву ми навчилися сьогодні писати? Подивіться уважно на свої роботи. Якщо вам подобається, як ви працювали в зошиті, то намалюйте внизу на сторінці грибочок.

4

Урок 17

Тема. Написання великої і малої *І, і*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *і* та велику букву *І*, скласти з нею; розвивати зв'язне мовлення, вміння знаходити слова з вивченою буквою; удосконалювати вміння звукового аналізу слів; виховувати в учнів охайність, уважність, старанність.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Впіймай букву *і*». (Плескаємо в долоні, якщо чуємо слово з *і*)

Індик в миску воду лив.

Індик шию довго мив.

Індичатко помагало —

Індика за хвіст тримало.

І гусак почав сваритись:

«Індики, вже годі митись!»

Ганна Чубач

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Малюнок у зошиті, с. 22. Де «живе буква *і*»?

Висновок: буква і може знаходитись на початку, в середині та наприкінці слів, тому нам важливо навчитися писати велику і малу літери *i, I*.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з рядковою буквою *i*.

- Розглядання букви.
- Порівняння рукописної букви у з друкованою.

2. Підготовчі вправи.

- Написання «в повітрі».
- Робота з пунктирними буквами у зошиті, с.19.

Фізкультхвилинка

3. Самостійне написання рядкової букви *i* у зошиті, с. 22.

4. Ознайомлення з великою буквою *I*.

- Розглядання букви.
- Порівняння рукописної букви *I* з друкованою.
- Робота з пунктирними буквами у зошиті, с. 19.

Робота в зошиті: написання великої букви *I* в зошиті, с. 22.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Продовження роботи в зошиті:

- Написання з'єднань з буквою *I* в зошиті, с. 22.
- Гра «Знайди пари» в зошиті, с. 22.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Яку букву ви навчилися писати на нашому уроці?

Розфарбовування індика, півня за власним вибором.

5

Тема тижня: **Моя сім'я**

Урок 18

Тема. Написання великої і малої *М, м*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *м* та велику букву *М*, складів та слів з нею; розвивати увагу, логічне мислення, мовлення учнів; виховувати у дітей старанність, охайність, турботливе ставлення матері.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

(На фоні мелодії вчитель читає вірш «Наші мами»)

Пам'ятаймо, милі діти,

Пам'ятаймо завжди з вами,

Що для нас у всьому світі

Найдорожчі — наші мами!

Нам — маленьким і дорослим —

Все дають вони з любов'ю:

Ніжне серце, світлий розум,
Сили нашому здоров'ю.
Ми в житті усі сказали
Своє перше слово — *ма-ма!*
Скільки б ми не підростали,
А любов у них та ж сама.
Як ставали ми на ноги,
Перший крок наш був — до мами!
Радість маєм чи тривогу —
Серце мами завжди з нами.
Степан Олійник

— Про кого цей вірш?

— Який перший звук у слові «мама»? Ми сьогодні навчимося писати букву, яка його позначає. А також зробимо для матусь подарунок. У вас на парті є квітка, але вона не яскрава. Її потрібно розфарбувати в яскраві кольори, і зробити це можна, якщо ми будемо старанно виконувати завдання нашого уроку.

III. Актуалізація опорних знань і способів дії

1. Гра «Знайди пару» (На дошці «розсипані» вивчені друковані і рукописні літери. Завдання учнів - зібрати пари).
2. Читання прямих складів: ма, мо, му, ми, мі, ме.
(Діти розфарбовують першу пелюстку квітки).

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з рядковою та великою буквами *М, м*.
  - Розглядання букв.
  - Порівняння рукописних букв з друкованими.
2. Підготовчі вправи
  - Написання «в повітрі».
  - Робота з пунктирними буквами в зошиті, с. 23.
3. Самостійне написання рядкової та великої букви *м* у зошиті на с. 24.
4. Написання з'єднань та слів з буквою *м, М* у зошиті, с. 23.
(Діти розфарбовують наступну пелюстку)
5. Фізкультхвилинка

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Продовження роботи в зошиті, с. 24:

- Написання слів і речень (діти розфарбовують наступну пелюстку);
- Творче завдання (діти розфарбовують наступну пелюстку).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів

- Діти, для кого ми готували сьогодні подарунок?
- Яку літеру навчилися писати?
- Подаруйте ваші квіти своїм мамам.

Урок 19

Тема. Написання малої *т*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *т*, у складах та словах; списувати з друкованого тексту розвивати мовлення, увагу, мислення; виховувати чуйність, доброту, повагу до батьків, бажання працювати старанно.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Загадка

Може він в футбол пограти,
Може книжку почитати,
Супчик може розігріти,
Може мультик подивитись,
Може він пограти в шашки,
Може і помити чашки,
Може малювать машинки,
Може поскладать картинки,
Може везти на собі,
Як на швидкому коні.
Може він ловити рибу
І полагодити шибу.

Вміє так всього багато —

Мій найкращий в світі ..... (тато)

— Про кого загадка? Розкажіть про свого татка. Ким він працює?

— Який перший звук ми чуємо в слові *тато*?

— Якою буквою ми позначаємо звук [т]?

— Сьогодні на уроці ми навчимося писати слово *тато*, але для цього спочатку необхідно навчитись писати букву *т*.

7

III. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Читання прямих складів: та, то, ту, те, ті, те.
2. Чи можуть ці склади бути окремими словами?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з рядковою буквою *т* (демонстрація та порівняння з друкованою).
2. Написання пунктирної букви *т* у зошиті, с. 23.
3. Бесіда за малюнком (с. 25).
4. Самостійна робота. Написання рядкової букви *т* (с. 25).

Руханка:

Тук- тук –тук, ток- ток- ток,

Вибиває молоток.

Ним ви цвяхи заб'єте

Схожий він на букву «те».

5. Продовження роботи в зошиті, с. 23. З'єднання пунктирної букви *т* з вивченими буквами та слів з нею.

6. Самостійна робота. Написання складів та слова *тато*.

7. Динамічна пауза.

«Столяри»

Столярики молодці

Тешуть столики, стільці.
Молотком по долоті
Летять стружки золоті.
Пилочками чики-чики,
Молотками стуки-стуки
В нас до всього здатні руки.
А муляри мурують –
Нам будинки будують.
Так – цеглинка до цеглинка –
Виростають в нас будинки.
*(Можна запропонувати учням виготовити з «Лего» (шість цеглинок)
власний будиночок).*

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Написання речення з вивчених літер (с. 25).
2. Списування з друкованого.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Яке слово ми навчилися сьогодні писати?
- Які букви, що позначають приголосні звуки, ми вміємо писати?

Урок 20

Тема. Написання великої букви *T*

Мета: познайомити з великою буквою *T*, алгоритмом її написання, написанням складів, слів, речень з буквою *T*; повторити написання вивчених букв; розвивати дрібну моторику рук, увагу, асоціативне мислення; виховувати шанобливе ставлення до сім'ї, до братів наших менших.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

— Подивіться, до нас на урок завітали кошеня Том та песик Тім. Вони вас просять допомогти навчитися писати першу літеру у їхніх кличках *(учитель нагадує учням, що клички тварин пишуться з великої букви)*.

III. Актуалізація опорних знань і способів дії.

— Які слова, крім кличок, пишуться завжди з великої букви?
— Чи є серед ваших однокласників або знайомих Тетянки, Тамари, Тарасики?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з великою буквою *T* *(демонстрація, алгоритм написання, порівняння з друкованою літерою)*.
2. Написання «в повітрі».
3. Написання пунктирної букви в зошиті, с. 23.
4. Пальчикова гімнастика.
— Це дідусь, а це бабуся,

Це татусь, а це матуся,
А малюк, звичайно, я –
Ось і вся моя сім'я.

(З останніми словами стиснути долоню в кулак.)

5. Самостійна робота. Написання великої букви Т, складів та слів з нею (с. 26).

6. Вправа «Буква загубилася» (с. 26).

7. Фізкультхвилинка

Кіт збирався до роботи *(потягуються)*

Та завадили турботи: *(розводять руки в сторони)*

Треба висушить хвоста, *(показують "хвіст")*

Накрутити вуса,

Почесати живота *(гладять живіт)*

І помити рота.

Цілий день такі турботи, *(лічать пальцем)*

Що не встигнеш до роботи! *(розводять руками, крутять головою).*

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Списування з друкованого тексту, с. 26.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Для яких тваринок ми сьогодні вчилися писати велику букву Т?

— Хто запам'ятав, як пишуться клички тварин та імена людей?

— Розфарбуйте у зошиті Тіма і Тома. Вони задоволені вашою роботою.

9

Урок 21

Тема. Закріплення написання вивчених букв. РЗМ «Моя сім'я»

Мета: закріпити написання рядкових і великих букв, вміння поєднувати їх, удосконалювати вміння списувати з рукописного та друкованого текстів, розвивати мовлення дітей, збагачувати словниковий запас учнів, виховувати навички красивого охайного письма, старанність, шанобливе ставлення до своєї родини.

Хід уроку

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра-розминка «Сім'я – яка вона?» (дібрати слова-ознаки до слова *сім'я*).

Сім'я – це пристань і гавань,
Сюди повертаєшся знов
Із мандрів далеких і плавань,
Тут вічно панує любов.
Тебе тут завжди пам'ятають,
Куди б ти не їхав, не йшов,
На тебе постійно чекають,
Увага, турбота, любов.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Скажіть: хто, на вашу думку, входить до складу сім'ї?
Сьогодні на уроці ми будемо вчитися підписувати малюнки або фото.
Ось який підпис з'явиться на вашому малюнку наприкінці уроку: *Тато і мама.*

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Робота в зошиті, с. 27.

2. Фізкультхвилинка

3. Продовження роботи в зошиті, с. 27 . Написання слів та речень з вивченими буквами.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Списування з друкованого тексту с.27.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

За допомогою смайликів показати настрої уроку.

Тема тижня: Мій дім. Хто де живе

Урок 22

Тема. Написання малої букви *д*

Мета: вчити учнів аналізувати структуру малої букви *д*, правильно писати її в рядках зошита, у складах та словах; ознайомити першокласників з написанням знака питання; розвивати в дітей вміння ставити розділові знаки в кінці речень, увагу, пам'ять, зв'язне мовлення; виховувати охайність при письмі, бережливе ставлення до рідного дому.

10

Хід уроку

I. Організація класу

Доброго ранку, рідний наш дім!

Доброго ранку, діткам усім!

Доброго ранку, сонечку ясному!

Доброго ранку, світу прекрасному!

Вліво – вправо поверніться,

Одне одному всміхніться.

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

— Діти, у мене для вас є сюрприз, а який, ви дізнаєтесь, коли відгадаєте загадку:

Де ж усі сховались звірі?

У якій такій квартирі?

Дуже тісна, невеличка

Це чудова ... (*рукавичка*).

— Подивіться, в рукавичці хтось є.

— Хто це? (ведмедик) . А з якої він казки? (з казки «Рукавичка»).

— А хто ще із звірят жив разом з ведмедиком?

— Чому вони оселились у рукавичці? (*бо їм ніде було жити*)

— Чи довго вони там прожили? (*ні, їх прогнав собака*)

— Пригадаймо, де хто може жити. (Вчитель зачитує вірш Лесі Вознюк «Є у кожного домівка» з демонстрацією на мультимедійній дошці відповідного житла).

Є у кожного домівка:

у хліві живе корівка,

у конюшні — кінь, лошатко,

у гніздечку — пташенятко.

Булик — схованка для бджілки,

а дупло — хатинка білки.

У норі живе лисичка,

равлик — в мушлі невеличкій.

У барлогу спить ведмедик,

у кімнаті — хлопчик Петрик.

— Шкода, що наші звірята залишилися без домівки. Спробуймо за допомогою леґо-деталей звести для них будиночок. Та зробити це зможемо лише виконавши певні завдання. Готові?

III. Актуалізація опорних знань і способів дії

1. Написання під диктовку вивчених букв.

2. Ознайомлення. Чого ти навчишся протягом тижня. (с. 28 в зошиті).

(Діти, які впоралися з завданням, викладають червону цеглинку).

IV. Формування нових знань і способів дії

1. Ознайомлення з рукописною буквою д (аналіз букви, порівняння з друкованою)

2. Написання пунктирних букв у зошиті, с. 28.

3. Фізкультхвилинка « Наш дім»

Ось такий високий дім,

Дах трикутний є на нім,

Вікна відкриваються,

Двері зачиняються,

Із труби іде димок –

Непоганий теремок.

(діти викладають жовту цеглинку)

4. Робота в зошиті. Самостійне написання літери д, складів та слів з нею. (с. 29)

(діти викладають зелену цеглинку)

5. Мовна вправа «Що із чого в будинку»? (з м'ячем)(Вчитель кидає учневі м'яча і вимовляє першу фразу, а учень відповідає і кидає м'яча назад і т. д.)

- Стіни із цегли – цегляні стіни.
- Стіни із глини – глиняні стіни.
- Стіни із дерева – дерев'яні стіни.
- Дах із соломи – солом'яний дах.
- Сходи із каменю – кам'яні сходи.
- Сходи із дерева – дерев'яні сходи.
- Рами із дерева – дерев'яні рами.
- Димар із цегли – цегляний димар.
- Шибки із скла – скляні шибки.

- Двері із дерева – дерев'яні двері.
- Димар із глини – глиняний димар.
- Піч із цегли – цегляна піч.
- Піч із глини – глиняна піч.
- Підлога із дерева – дерев'яна підлога.

6. Продовження роботи в зошиті, с 29. Написання речень з вивченими буквами.

(Діти, які впоралися із завданням, викладають оранжеву цеглинку.)

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Списування друкованого тексту з творчим завданням (зошит, с. 29).

(учні, які впоралися із завданням, викладають синю цеглинку)

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів

— Яку літеру ми навчалися сьогодні писати? В яких словах вона є?

Дид. впр. «Хто де живе?»

— Назвіть житло для тварин.

— Назвіть житло для комах.

— Назвіть житло для птахів.

— Назвіть житло для людини.

— Молодці, тепер ми зможемо викласти останню блакитну цеглинку. І наші будиночки для тварин готові.

Урок 23

Тема. Написання великої та малої *Н, н*

Мета: Вчити учнів писати рядкову і велику букви *Н, н*; склади та слова з ними; розвивати вміння правильно переписувати з рукописного шрифту, закріплювати навичку письма імен з великої букви, виховувати у дітей увагу, старанність, спостережливість.

Хід уроку

I. Організація класу

II. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Незнайко (малюнок):

Я летів сюди, як птиця,

Щоб поспіть до вас лишень,

Познайомлюсь, як годиться,

З вами в цей чудовий день.

— Я дізнався у вашої вчительки, що сьогодні ви будете вчитися писати велику і малу літери *н, Н*. Як мені хочеться теж навчитися їх писати каліграфічно! Допоможете?

III. Актуалізація опорних знань і способів дії.

— Тільки я забув, коли потрібно писати велику, а коли маленьку *н, Н*?

Порівняння друкованих і рукописних букв *Н, н*.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з малою буквою *н*.
2. Написання пунктирних букв у зошиті, с. 28.
3. Фізкультхвилинка.
4. Продовження роботи в зошиті. Написання малої букви *н*, складів та слів з нею (с. 30).
5. Пальчикова гімнастика.
6. Ознайомлення з великою буквою *Н*. (Демонстрація, аналіз елементів з яких вона складається, порівняння з друкованою).
7. Написання пунктирної букви.
8. Написання великої букви *Н*, слів з нею (зошит, с. 30).

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Гра «Відшукай і наведи» (зошит, с. 30).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Які букви вчилися писати разом з Незнайком?

Учні по колу висловлюються одним реченням:

– Сьогодні я дізнався...	– Було цікаво...
– Я виконував завдання...	– Було складно...
– Тепер я зможу...	– Я зрозумів...
– У мене вийшло...	– Я відчув, що...
– Мене здивувало...	– Я навчився...
– Я придбав...	– Я зміг...
– Я спробую...	– Мені захотілося...

13

Урок 24

Тема. Написання великої букви *Д*

Мета: вчити учнів писати велику букву *Д*, складів та слів з нею; розвивати мовлення, вміння аналізувати, зіставляти, узагальнювати; виховувати уважність.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Робота за предметними малюнками.

Дерево, двері, дрова, дім, дітвора.

Діти називають предмет, зображений на малюнку, Порівнюють перші звуки у словах.

— Якою буквою позначаються ці звуки?

Буква *Д*, наче дім,

Височенний дах на нім.

— Назвіть чоловічі імена на букву *Д*. (Давид, Данило, Дмитро)

— Назвіть жіночі імена на букву *Д*. (Дора, Дарина, Дорофея)

— Доберіть назви міст на букву *Д*. (Донецьк)

— Назвіть назви річок на букву *Д*. (Дністер, Дніпро, Десна)

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Для того щоб писати імена людей, назви міст, річок, ми повинні навчитися писати велику літеру *Д*.

IV. Формування нових знань і способів дії

1. Рутини.

2. Робота в зошиті, с. 28.

3. Пальчикова гімнастика:

Учні розтирають великий палець лівої руки вказівним і середнім пальцями правої. Потім те саме роблять із великим пальцем правої руки. Повторюють вправу кілька разів.

4. Фізкультхвилинка

5. Робота в зошиті, с. 31.

6. Хвилинка релаксації

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Продовження роботи в зошиті, с. 31.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів

— Яку букву навчилися писати на уроці?

— У яких словах є ця буква?

Тема тижня: **Доглядаю за домашніми улюбленцями**

Урок 25

Тема. Написання малої *к*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *к*, склади, слова з нею, поєднувати її з вивченими літерами; збагачувати словниковий запас дітей; розвивати мовлення, вміння зіставляти графічну форму друкованих і рукописних букв; дрібну моторику; виховувати старанність під час письма, дбайливе ставлення до братів наших менших.

Хід уроку

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань і способів дії

Кіт забився у куток,

Ковбаси захопив шматок.

Їж, мій котику, ковбаску –

Промуркотиш на ніч казку!

М. Хаткіна

— Який звук найчастіше зустрічається в цьому вірші?

— Про кого цей вірш?

— Чи є у вас дома котик і як його звать? А який він? Як ви за ним доглядаєте?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Слухання вірша про ліниве кошеня.

КОШЕНЯ

Засмутилось кошеня —
Треба в школу йти щодня.
І прикинулось умиць,
Що у нього хвіст болить.
Довго думав баранець
І промовив, як мудрець:
— Це хвороба не проста,
Треба різати хвоста.
Кошеня кричить: «Ніколи!
Краще я піду до школи!»

Платон Воронько

— Діти, не будемо такими лінивими, як цей котик, а працювими і старанними! Разом зі звірятком навчимося писати першу літеру у слові *кіт, котик*.

IV. Формування нових знань і способів дії

1. Рутини
2. Ознайомлення з малою літерою *к* (демонстрація на дошці, аналіз елементів, порівняння з друкованою).
3. Робота в зошиті, с. 32.

4. Фізкультхвилинка

Котик рано піднімався,
Добре лапкою вмивався.
Гарно вушка вимивав,
Шубку добре розчесав,
Потім трішки поплигав,
Поруч муха задзижчала,
І його роздратувала.
Він її прогнав від себе,
До роботи ж йому треба.

5. Робота в зошиті, с. 33 (*Розгляньте на малюнку котика, знайдіть серед заплутаних ниток літеру к*).

6. Продовження роботи в зошиті, с. 33.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Запиши парами букви, які заховалися, с. 33.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів

Урок 26

Тема. Написання великої та малої *С, с*

Мета: навчити дітей писати рядкову букву *с*, складів та слів з нею. Розвивати творчі здібності дітей. Збагачувати словниковий запас, мовлення дітей. Виховувати старанність, охайність у роботі.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Полювання». Діти в класі шукають предмети, назви яких містять звук [с]. (клас, стеля, скло, стіл, крісло, стіна, стенд).

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Сіло сонце на сосну,
Сонно мовило: «Засну!»
Сосни сонечко гойдали.
Сосни сонечко благали:
— Сонце, сонечко, не треба,
Стане темно нам без тебе.
Ганна Чубач

— Про що йдеться у вірші? У яких словах є буква с? Що буде зі словами, якщо в них зникне буква с? Почнімо сьогодні вчитися писати букви с, С, щоб вони ніколи не зникли з нашої мови.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація рукописної літери с на дошці та порівняння з друкованою.
2. Робота в зошиті, с. 32 і 34.
3. Фізкультхвилинка
4. Ознайомлення з великою літерою С.
5. Робота в зошиті, с. 32 і 34.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота в зошиті, с. 34. З'єднай малюнки зі словами.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра «Впіймай рибку». Для цієї гри знадобиться дитяча гра з рибками і магнітною вудочкою. Діти на уроці підходять і виловлюють рибку, до якої завчасно прикріплене питання теми, яка розглядається.

Урок 27

Тема. Написання великої К

Мета: вчити першокласників писати велику букву К, поєднувати її з іншими буквами; писати слова в реченні окремо одне від одного; збагачувати словниковий запас, розвивати пізнавальні інтереси; виховувати у дітей охайність, старанність.

Хід уроку

I. Організація класу.

Хочу вас познайомити з Катрусею та Костиком. Живуть вони в столиці України – місті Києві.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

- Вимовте разом ім'я дівчинки та хлопчика.
- З якої букви починаються їхні імена? А які ще імена ви знаєте на букву К?
- З якої літери – великої чи малої пишуться ці слова? Чому?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Щоб навчитися правильно записувати імена людей, назви міст, які починаються з букви К, нам потрібно сьогодні навчитися її писати.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрування зразка букви.
2. Порівняння друкованої й рукописної букви К («ка»).
3. Робота в зошиті, с. 32.
4. Фізкультхвилинка
5. Музична релаксація (Звучить запис пісні на сл. Д. Луценка, муз. І. Шамо «Києве мій»)
6. Робота в зошиті, с. 35 (робота з малюнком).
7. Продовження роботи в зошиті, с. 35.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Роз'єднай слова. Запиши речення (зошит, с. 35).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Яку літеру ми навчилися писати? Де вона зустрічається?
- Яке місто є столицею нашої держави?
- Підкресліть синім (жовтим...) олівцем слово, яке, на вашу думку, написали дуже гарно.

17

Урок 28

Тема. Закріплення написання вивчених букв. РЗМ. Опікуємося домашніми улюбленцями

Мета: закріпити написання вивчених букв, складів, слів із ними, з'єднання із вивченими буквами; вчити знаходити помилки в написанні літер, виправляти їх; розвивати усне мовлення першокласників, граматичну пильність, виховувати старанність у роботі, дбайливе ставлення до тварин.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Знайди пару». До карток з друкованими буквами потрібно дібрати відповідні рукописні. Учні називають букви, що позначають голосні та приголосні. Пояснюють, чим вони відрізняються.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Про кого сьогодні йтиметься на уроці, ви дізнаєтесь, коли складете пазли.

Робота в групах (парах). Складання пазлів.

(Кожна група отримує малюнок котика, собаки, розрізаний на декілька частин. Необхідно швидко скласти із фрагментів малюнок)

Представлення результатів.

— Як одним словом можна їх назвати? (Тварини)

— Де вони живуть? Так, у нас вдома.

— Яких ще тварин ми називаємо домашніми улюбленцями?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Робота в зошиті, с. 36 (складання розповіді за малюнком).

2. Виправ помилки. Робота в зошиті, с. 36.

3. Робота в зошиті с. 32

4. Фізкультхвилинка

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

«Оживи» малюнок, с. 36.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

– Який найголовніший висновок ви зробили? (Ми несемо відповідальність за тих живих істот, життя яких залежать від уваги та догляду за ними з боку людини.)

Мати домашню тварину дуже відповідально. Про неї потрібно постійно дбати: доглядати, годувати, виховувати!

Складання з деталей лего фігурок котика і собачки (за групами).

18

Тема тижня: **Що я їм**

Урок 29

Тема. Написання великої та малої *Л, л*

Мета: вчити писати малу та велику букву *л, Л*; формувати вміння диференційованого написання великих і малих букв; розвивати мовлення, вміння передавати свої спостереження й почуття засобами слова, дрібну моторику руки; виховувати у дітей охайність, старанність.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Читання вірша вчителем

Ліда любить лимонад.

Вип'є трохи — та й у сад.

А повернеться із саду —

Знову просить лимонаду.

2. Бесіда за змістом

Про кого цей вірш?

Що любить Ліда? А чи любите ви лимонад?

Назвіть перший звук у слові лимонад.

2. Бесіда «Що ми їмо» (корисна та шкідлива їжа).

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Отримані знання нам необхідні для того, щоб не хворіти, почуватися бадьорими, сильними, підтягнутими і стрункими.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини

2. Демонстрація рукописної літери *л* на дошці та порівняння з друкованою.

3. Робота в зошиті, с. 37 і с. 38.

4. Фізкультхвилинка

5. Ознайомлення з великою буквою *Л*.

— Згадайте, про кого ми читали вірш (за потреби вчитель нагадує вірш)?

— Чи можна обійтися без великої букви? Чому?

— Коли ми пишемо велику букву?

— Чи маєте ви друзів або знайомих, чиє ім'я починається на букву *Л*?

6. Робота в зошиті, с. 37 і с. 38.

7. Пальчикова гімнастика

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Продовження роботи в зошиті, с. 38.

2. Розгадування кросворду, с. 38.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Які букви ми сьогодні навчилися писати?

— У яких «смачних» словах ми можемо їх зустріти?

— Гра з лего, шість цеглинок. *(Вчитель піднімає кольорову цеглинку, а учні згадують продукти харчування відповідного кольору. Наприклад, оранжевий – апельсин, лимонад, персик тощо, жовтий – лимон, яблуко груша, зелений – огірок, петрушка, авокадо...)*

Урок 30

Тема. Написання малої *п*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *п*, склади, слова з нею, поєднувати її з вивченими літерами; виконувати мовні завдання (доповнювати речення словами); збагачувати словниковий запас; розвивати артикуляційний апарат, мовлення, мислення, дрібну моторику; виховувати старанність під час письма, бережливе ставлення до свого здоров'я.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

На дошці малюнки із зображенням продуктів харчування (корисна і шкідлива їжа). Діти мають розкласти її на дві групи.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Візьміть аркуші паперу і намалюйте продукти (їжу), які ми беремо на пікнік.

Що таке пікнік? Як поводити себе на пікніку?

Який перший звук ми чуємо в слові «пікнік»?

Хочете навчитись його писати?

IV. Формування нових знань і способів дії.

Ознайомлення з малою буквою *n* (демонстрація на дошці, аналіз елементів, порівняння з друкованою)

Робота в зошиті, с. 37.

Виконаємо вправу для очей.

Сплять маленькі павучата (Очі заплющені).

Раз — розкрили оченята,

Подивилися навколо (Кругові рухи очима),

Потім вгору і додолу. (Лише очима, головою не рухати.)

Оченята — блим, блим, блим!

Відпочити треба їм!

Вправо, вліво оченята

Повертали павучата.

Павучатка будуть спати,

А ми будемо працювати.

Робота в зошиті, с. 38.

Фізкультхвилинка

Продовження роботи в зошиті, с.38

20

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Робота в зошиті, с.38

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Що нового дізналися? Яку літеру навчилися писати?

Чи все вдалося? Оцініть свій настрій.

Вправа «Три обличчя»

Учитель показує учням картки із зображенням трьох облич: веселого, нейтрального та спокійного. Учням пропонується вибрати зображення, яке відповідає їхньому настрою.

Урок 31

Тема. Написання великої *П*.

Мета: вчити дітей писати велику букву *П*, закріплювати вміння з'єднувати букви у словах; списувати з друкованого шрифту; розвивати усне зв'язне мовлення, збагачувати словниковий запас учнів; розвивати дрібну моторику руки; виховувати у дітей охайність, старанність, дисциплінованість, інтерес до навчання.

Хід уроку

I. Організація класу.

Сьогодні на урок до нас завітала героїня казки – Попелюшка (малюнок).
Попелюшка – добра, мила,
Працьовита, незлослива,
Завжди всім допомагає,
Тож і принц її кохає.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра разом з Попелюшкою «Збери літери».
На дошці – великі та малі букви, учні називають їх, уточнюють, де друкована, а де писана. З виставлених на дошці великих і малих друкованих і писаних букв учні відбирають тільки великі писані. Пригадують правило вживання великої літери.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Послухайте потішку і запам'ятайте ім'я дівчинки.
Поліна посуд перемила,
Кімнату підмела сама.
Поліну мама похвалила,
Бо скрізь порядок навела.

— Назвіть ім'я дівчинки. Чому її похвалила мама? Чи хвалила у казці мачуха Попелюшку? З якої букви будемо писати імена? (з великої букви П) А чи вміємо ми її писати? Будемо вчитися.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з великою буквою П (демонстрація та порівняння з друкованою).
2. Робота в зошиті, с. 37.
3. Пальчикова гімнастика
4. Робота в зошиті, с. 40.
5. Фізкультхвилинка
6. Продовження роботи в зошиті, с. 40.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Робота в зошиті, с. 40. Відгадай: велика чи мала літера пропущена?
2. Наведи букву П на малюнку, с. 40.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра «У яких іменах є буква П».
Учитель називає імена: Оксана, Павло, Павлина, Кишинка, Остап, Опанас, Пилип, Іринка, Оленка.
Учні сплескують, коли чують в імені звук [п].
— З якої букви пишуться імена?
— Крім імен, у яких словах ще пишеться велика буква П?

Учням пропонується оцінити свою діяльність на уроці за допомогою «цеглинок» (зелена — все вдалося, жовта — є труднощі, червона — не вдалося написати букву).

Тема тижня: **Хочу бути здоровим**

Урок 32

Тема. Написання малої букви в

Мета: вчити писати малу букву в, поєднувати її з іншими буквами; правильність поєднання під час письма складів; розвивати вміння зіставляти графічну форму друкованих і рукописних букв, збагачувати словниковий запас; розвивати дрібну моторику руки; виховувати в учнів охайність, старанність, дисциплінованість, інтерес до навчання, бережливе ставлення до свого здоров'я.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Загадка

Двоє ніг у швидкого коня, має він одне око і роги.

Я катаюсь на ньому щодня,

хоч і добре натомлюю ноги. *(Велосипед.)*

У кого з вас є велосипед?

Де ви катаєтесь на велосипеді?

Чи знаєте ви правила велосипедистів?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Щоб подружитися з велосипедом ми вирушимо в уявну подорож на ньому і навчимося писати букву в. *(Малюнок велосипеда прикріплений на дошці.)*

22

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з малою буквою в (демонстрація на дошці, порівняння з друкованою, написання «в повітрі»)

2. Робота в зошиті, с. 40. Написання малої букви в та буквосполучень з нею.

3. Руханка «Велосипед і велосипедист» (під музичний супровід).

Учні об'єднуються в пари і стають одне за одним.

Перший із них — велосипед, другий — велосипедист. Він кладе руки на плечі першого учня.

«Велосипед» заплющує очі і прислухається до сигналів велосипедиста):

- легке натискання обома великими пальцями на плечі означає рухатися вперед *(якщо водій посилює тиск — їхати швидше);*
- натискання на ліве плече — лівий поворот *(що сильніше натискати, то крутіший поворот);*
- натискання на праве плече — правий поворот;
- забрати руки — натиснути на гальма.

Учні хвилинку тренуються, а починають починають рухатися. Завдання «велосипедиста» — акуратно управляти «велосипедом» і стежити за іншими велосипедистами, щоб уникнути зіткнення.

4. Продовження роботи в зошиті, с. 42.

5. Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Склади і запиши слова с. 42.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Вправа «Незавершене речення»

«Я вивчив...» .

«Я дізналася...» .

«Я можу...» .

«Я навчився...» .

«Я запам'ятав...» .

«Я зрозуміла,...» .

Урок 33

Тема. Написання малої *p*

Мета: вчити учнів писати рядкову букву *p*, поєднувати її з іншими буквами; збагачувати словниковий запас дітей; розвивати мовлення, мислення, дрібну моторику руки; виховувати старанність під час письма, здоровий спосіб життя.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Відшукай пару» (*друкована – писана букви*).

23

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Робота за малюнком у прописі та загадкою.

Хто це лізе на стеблинку

На собі несе хатинку? (*Равлик*)

— Чи можемо ми написати слово «равлик»? Для цього нам необхідно навчитись писати букву *p*.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Ознайомлення з малою буквою *p* (демонстрація на дошці, порівняння з друкованою, написання «в повітрі»).

2. Робота в зошиті, с. 41. Написання малої букви *p* та буквосполучень з нею.

3. Пальчикова гімнастика

(*Діти загинають пальці в кулачок. На правій руці вказівний палець і мізинчик розведені. Лівий кулачок позаду правого — це хатинка.*)

Вчитель:

Равлик лізе вздовж доріжки,

То сховав, то випнув ріжки.

(*Діти встають і «лізуть» равликом вперед-назад.*)

4. Продовження роботи в зошиті, с. 43.

5. Фізкультхвилинка

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота з малюнком у зошиті, с. 43.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Яку букву вчилися писати разом з равликом?

— Хто напише на дошці слово *равлик*?

— Підкресліть кольоровим олівцем слово, яке, на вашу думку, ви написали найбільш вдало.

Урок 34

Тема. Написання великої В

Мета: вчити учнів писати велику букву В, імена; списувати з друкованого шрифту; повторити вживання великої букви; розвивати в дітей зв'язне мовлення, дрібну моторику; виховувати охайність, старанність, любов та бережливе ставлення до свого здоров'я.

Хід уроку

I. Організація класу. Знайомство з літературним персонажем.

Загадка

Він веселий, незлобливий

Цей хороший дивачок.

З ним господар, хлопчик Робін,

І товариш – П'ятачок.

До прогулянок він ласий,

Є на мед чутливий нюх,

Зветься плюшевий ведмедик,

Всім відомо... (Вінні-Пух)

24

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра разом з Вінні «Знайди пару» (*друковані та рукописні букви*).

— Яка буква залишилась без пари?

— Напишіть на дошці пару для цієї букви.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра «Упіймай звук»

Віра вишень накупила,

Вареників наварила.

Запросила в гості

Вітю, Васю, Настю.

— Про кого цей вірш?

— Скільки хлопчиків згадується у вірші?

— Назвіть ім'я дівчинки. Який звук на початку слова ми чуємо?

— Якою буквою він позначається (великою чи малою)?

— Чи є в нашому класі діти, ім'я яких починається на звук [в]?

— Щоб правильно написати імена, навчимося писати велику букву В.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація вчителем великої букви *В*. Аналіз елементів з яких вона складається. Написання «в повітрі».
2. Робота в зошиті, с. 41.
3. Перегляд фрагменту мультфільму «Вінні-Пух»
4. Робота в зошиті, с. 44 (робота з малюнком)
5. Продовження роботи в зошиті, с.44
6. Фізкультхвилинка

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота в зошиті, с. 44. Підпиши імена дітей.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Яку букву ми навчилися писати?
- У яких іменах вона зустрічається?
- У кого добре вийшло написати букву *В* – розфарбуйте Вінні-Пуха на с. 44.

Урок 35

Тема. Написання великої *Р*. РЗМ «Режим дня»

Мета: вчити учнів писати велику рукописну букви *Р*, слова та речення із нею; розвивати зв'язне мовлення учнів розширювати їхній словниковий запас; виховувати охайність, дбайливе ставлення до свого здоров'я.

25

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Впіймай слово»(усно)

Потрібно впіймати слово, яке пишеться з великої букви *Р*.

Роман, Рівне, рука, Руслан, ручка, Раїса, риба, рукавичка, Ростислав, рибак.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Щоб уміти писати назви міст, імена людей з великої букви *Р*, нам необхідно навчитись сьогодні її писати.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Вправа «Мозковий штурм»

Що, на вашу думку, потрібно робити, щоб добре вчитися, бути здоровими?

2. Бесіда за малюнками «Режим дня», с. 45.

3. Демонстрація вчителем великої букви *Р*. Аналіз елементів, з яких вона складається. Написання «в повітрі».

4. Робота в зошиті, с. 41 та 45.

5. Пальчикова гімнастика.

6. Продовження роботи в зошиті, с. 45.

7. Фізкультхвилинка.

Ра-ра-ра! Ра-ра-ра!
В нас розпочалася гра.
Ри-ри-ри! Ри-ри-ри!
Нумо, руки догори.
Вліво, вправо нахилились,
Низько до землі вклонились...
Присідай і випрямляйся,
Разом з нами дружно грайся.
Раз-два! Відпочили?
До роботи дружно сіли.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Написання слів і речень з вивченими буквами.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Яку букву ви вчилися писати?

— Які звуки вона позначає на письмі?

— Коли ми пишемо велику літеру?

Вправа «Побажання». Усі сидять у колі і кидають одне одному м'ячик, говорять добрі побажання.

Тема тижня: **Як природа готується до зими**

26

Урок 36

Тема. Написання малої з

Мета: Вчити учнів писати рядкову букву з, з'єднувати її з іншими буквами; читати і списувати рукописний текст; збагачувати словниковий запас дітей, виховувати любов до природи; розвивати вміння писати правильно, красиво, охайно.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Відгадування загадки

Що за диво? Все село

Білим пухом занесло.

Дива зовсім тут нема,

Це в село прийшла... (зима).

2. Бесіда за загадкою

Чи любите ви зиму?

Як люди в сільській місцевості готувались до зими?

Як тваринкам живеться в лісі?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Заплющте очі і послухайте загадку. Якщо ви її правильно відгадаєте, то дізнаєтесь, хто буде працювати з нами на уроці.

Він і в казці, він і в пісні.
В нього зубки, як залізні.
І морквину він гризе
Хто цей звір на букву «зе»? (Зайчик).
(Вчитель вивішує малюнок зайчика)
Він теж хоче навчитися писати букву «зе».

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація вчителем малої букви з. Аналіз елементів, з яких вона складається. Порівняння з друкованою. Написання «в повітрі».

2. Робота в зошиті, с. 46 та 47

3. Фізкультхвилинка

Косооке зайченятко –
Довгі вушка, гарні лапки –
Повернулось вправо, вліво,
Головою покрутило.
Пострибало, потягнулось.
За морквинками нагнулось.
І почало їх збирать –
Один, два, три, чотири, п'ять.
Першу, другу – мамі й тату.
Дві морквини – сестрі й брату.
На пеньочок тихо сіло.
П'яту моркву смачно з'їло .

4. Робота в зошиті, с. 47. Написання слів і речень з буквою р.

5. Пальчикова гімнастика

27

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Списування з друкованого тексту (зошит, с. 46).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Яку букву навчилися писати?

— Що нового дізналися? (Зайчик оцінює знання і дає подарунки)

Урок 37

Тема. Написання великої З

Мета: вчити писати велику букву З, аналізувати її структуру, з'єднувати з іншими буквами, виконувати мовні завдання (доповнювати речення словами за змістом); формувати уміння вчитися, комунікативну компетентність; розвивати графічні навички, кмітливість; виховувати старання, любов до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Хто більше».

Назви слова, які починаються з великої букви З.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Робота над віршем.

Зоя і Зіна

Знайшли лозини.

Лозина до лозини

І зроблено корзини.

Зоя і Зіна

Взяли корзини,

Стали завзято

Кизил збирати.

Г. Бойко

2. — Про кого йдеться у вірші?

— Що робили дівчатка?

— З якої букви треба писати слова Зоя і Зіна?

— Що необхідно вміти, щоб правильно написати імена дівчаток?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація вчителем великої букви З. Аналіз елементів, з яких вона складається. Написання «в повітрі».

2. Робота в зошиті, с. 46 та 48.

3. Музична фізкультхвилинка на зимову тематику.

4. Продовження роботи в зошиті, с. 48.

5. Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота в зошиті, с. 48. Доповнити текст словами.

28

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Рефлексія – зірка.

— Яку букву навчилися писати?

— З яких елементів вона складається?

— На які букви схожа буква З?

— Для написання яких слів нам знадобиться велика буква З?

— Знайдіть рядок, у якому найбільш старанно попрацювали.

Намалюйте на полях маленьку зірочку.

Урок 38

Тема. Закріплення письма вивчених літер

Мета: закріпити написання вивчених букв, слів із ними; списування з друкованого тексту, вчити виконувати мовні завдання; розвивати зв'язне мовлення, граматичну пильність, виховувати старанність у роботі, дбайливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

Холодно зараз в лісах і в лугах,

Холодно зайчикам, лискам, птахам.

Тепло і затишно в класі у нас,

Друзі мої, я вітаю всіх вас!

Діти сідають півколом і повторюють за вчителем:

- Я уважний.
- Я все можу.
- Я все хочу знати.
- У мене все вийде.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Вправа «Інтелектуальна хвилинка».

Стало біло навкруги –
Я розтрушую сніги,
Наганяю холоди,
Води сковую в льоди,
В дружбі я з дітьми я всіма.
Здогадались? Я — ....

(Зима)

Я падаю на ваші хати.
Я білий-білий, волохатий.
Я прилипаю вам до ніг,
І називаюсь просто....

(Сніг)

Взимку вкрили ми навкруг
Ліс, дорогу, поле й луг,
А як сонце припече —
Ми струмочком потечем.

(Сніжинки)

29

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Сьогодні у нас незвичайний урок письма. Погляньте, до нашого класу залетіли сніжинки (на дошці прикріплені сніжинки із завданнями).

IV. Формування нових знань і способів дії.

1-ша сніжинка. Гра «Знайди пару»

— До карток з друкованими буквами доберіть відповідні рукописні.

2-га сніжинка. Робота в зошиті, с. 46.

3-тя сніжинка — Фізкультхвилинка. Музична пауза.

4-та сніжинка. Робота в зошиті, с. 49.

Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Склади і запиши слова на пазлах, с. 49 зошита.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Незабаром зимові канікули, новорічні свята. Тому наприкінці уроку я хочу запропонувати вам прикрасити ялинку, на якій замість іграшок ви намалюєте свій настрій на уроці.

Урок 39

Тема. Написання малої б

Мета: вчити учнів писати рядкову букву б, склади, слова і речення з нею; розвивати навички переписування друкованого тексту; формувати звичку правильної постави під час письма; закріплювати правила користування письмовим приладдям; розвивати дрібні м'язи кисті; виховувати в учнів охайність, уважність, інтерес до навчання; виховувати бережливе ставлення до води.

Хід уроку

I. Організація класу. Знайомство з літературним персонажем.

Загадка.

Він сміливий і веселий.

Дружать з ним П'єро й Мальвіна,

Шкода, що не любить школу,

Дерев'яний ... (Буратіно).

— Сьогодні Буратіно хоче бути на нашому уроці (малюнок).

(Далі – всі завдання на уроці разом з Буратіно)

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Робота над загадкою.

Тече, тече – не витече, біжить, біжить – не вибіжить. (Вода)

2. Вправа «Асоціативний кущ». Складання «павутинки».

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра «Хто більше?» На столі стоїть банка. В неї потрібно «зібрати» якнайбільше слів з буквою б. З кожним словом банка наповнюється водою.

— А чи можемо ми написати ці слова, не знаючи, як писати букву б?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація вчителем малої букви б. Аналіз елементів з яких вона складається. Написання «в повітрі».

2. Робота в зошиті, с. 50 та 51.

3. Вправи для очей.

Очі закрили, очі відкрили.

Дивимось вгору, дивимось вниз.

Дивимось вправо, дивимось вліво.

Вправу виконуємо спритно й вміло.

4. Продовження роботи в зошиті, с. 51.

Гра «Для чого нам потрібна вода».

Запропонуйте дітям утворити коло. Вчитель стає всередині кола. Діти – маленькі крапельки води. Вчитель запитує крапельку: «Для чого нам потрібна вода?» Крапельки повинні відповідати так, щоб їх відповіді не повторювалися. Наприклад: «Вода потрібна, щоб умиватися, поливати квіти, віддзеркалювати зірки і Місяць, створювати веселку тощо».

Якщо крапелька не може відповісти на питання вчителя, вона «випаровується» — залишає гру. Перемагає крапелька, яка найдовше залишиться в колі.

5. Фізкультхвилинка «Буратіно».

6. Буратіно потягнувся,
Раз — нагнувся, два — нагнувся,
Руки в сторони розвів —
Мабуть, ключик загубив.
А щоб ключик відшукати,
Треба нам навшпиньки встати.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота в зошиті, с. 51. Завдання від Буратіно.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Закінчився наш урок. Чи цікаво вам було?
— Про що говорили?
— Яку букву навчилися писати?
— З яким казковим героєм зустрілися?
За вашу сумлінну працю Буратіно приготував вам подарунки.

Урок 40

Тема. Написання великої Б

Мета: Вчити правильно каліграфічно писати велику букву Б, зіставляти схоже й відмінне у її елементах з іншими буквами, з'єднувати її в складі та слова. Удосконалювати вміння першокласників списувати з друкованого тексту. Розвивати спостережливість, увагу. Виховувати бережливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Відшукай пару» (друкована – писана).

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Діти, ось погляньте, що я знайшла. (Показує «золотий ключик».)

— Ви не знаєте, хто загубив його? Так, правильно, це Буратіно. Мабуть, він дуже хвилюється.

— Діти, вам шкода його? Тоді давайте покличемо Буратіно і віддамо йому золотий ключик.

Діти кличуть голосно, вимовляючи це слово по складах: Бу-ра-ті-но!
(Учні можуть заплющити очі.)

— Ось і він, Буратіно! (На дошці — казковий герой з писаною великою літерою "Б".

— З якої букви пишеться ім'я Буратіно? (З великої)

— А чи вміємо ми її писати? Буратіно пропонує вам навчитися її писати.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Демонстрація вчителем великої букви *Б*. Аналіз елементів, з яких вона складається. Написання «в повітрі».
2. Робота в зошиті, с. 50 та 52.
3. Музична фізкультхвилинка.
4. Робота в зошиті, с. 52. Написання слів з великою буквою *Б*.
5. Продовження роботи в зошиті, с. 52. Списування з друкованого тексту.
6. Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота в зошиті, с. 52. Наведи букву *Б*.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Яку букву ви навчилися сьогодні писати?
- З якими казковими героями зустрілися на уроці?
- Що було цікавого?

Урок 41

Тема. Закріплення письма вивчених великих літер.

Мета: удосконалювати навички письма вивчених великих букв; поглиблювати знання учнів про вживання великої букви; формувати гігієнічні навички письма, вміння виконувати елементарні творчі завдання; удосконалювати вміння списувати з друкованого текстів; виховувати самостійність.

32

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Бесіда «Вода — джерело життя»

Гра «Дай ім'я на букву .....». (*Вчитель вивішує на дошці краплинки води з друкованими вивченими літерами, а діти відкриваючи їх, придумують імена, назви міст, річок і тощо*).

— Як пишуться імена? Назви міст? Назви річок?

Робота біля дошки. З поданих друкованих літер утворити писані.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Обговорення «Чому треба берегти воду?».
2. Збережемо наші краплинки; а для того, щоб вони повернулися до своїх друзів – інших краплинок, треба виконати певні завдання.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.
2. Робота в зошиті, с. 50 (перша краплинка рушає).
3. Динамічна пауза «Море хвилюється раз...»
4. Робота в зошиті, с. 53 (друга краплинка рушає).
5. Пальчикова гімнастика.

V. Закріплення вивченого. Формування вмій і навичок.
Продовження роботи в зошиті, с. 53 (третя краплинка рушає)

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.
Гра «Впізнай букву» Подано елементи букв. Скласти з них букву.
Вправа «Незакінчене речення».
— Сьогодні на уроці ми...
— Велика буква нам потрібна, щоб...
— Усі діти отримують в нагороду краплинку.

Урок 42

Тема. Повторення і узагальнення. РЗМ «Де живе вода в природі»

Мета: закріплювати вміння дітей писати вивчені букви, поєднувати їх з іншими буквами, писати склади, слова, речення; розвивати мовлення, вміння списувати з друкованого тексту, увагу, навички каліграфічного письма; виховувати бережливе ставлення до води.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Відгадування загадки.

Бігла - шуміла, заснула — заблищала. (Вода).

Мозкова атака.

— Пригадайте, що ви знаєте про воду. Поділіться своїми знаннями з товаришем по парті (робота в парах).

— А тепер розкажіть класові все, що ви знаєте про воду.

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Робота зі «Щоденником вражень». Намалювати воду в різних станах.

Яку користь вона дає людям?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.

2. Робота в зошиті, с. 54.

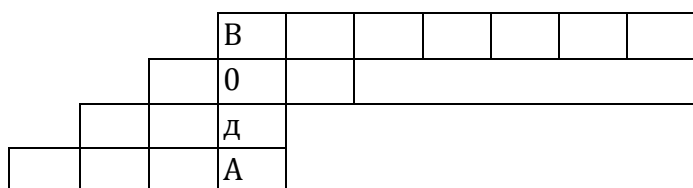
3. Динамічна пауза «Австралійський дощ».

4. Робота в зошиті, с.54.

V. Закріплення вивченого. Формування вмій і навичок.

Розгадування кросворду.

— Якщо ви відгадаєте кросворд, то дізнаєтесь, без чого немає життя на Землі

Червоне коромисло через річку повисло. (*Веселка*).
З малої хмари великий .... (*Дощ*).
Річки взимку вкриває .... (*Лід*).
Під час кипіння з чайника йде .... (*Пара*).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Вправа «Незакінчене речення»
2. Сьогодні на уроці я дізнався (дізналась), що...
3. Вправа «Мій настрій»

Тема тижня: Зима в природі

Урок 43

Тема. Написання букви ь

Мета: Вчити учнів писати букву ь, склади та слова з нею; вдосконалювати навичку списувати з друкованого; збагачувати словниковий запас дітей; розвивати їхню увагу, мислення, фонематичний слух, зв'язне мовлення, спостережливість, пізнавальні інтереси; виховувати охайність, естетичні смаки, любов та дбайливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Гра «Вгадай букву».

Знак цей дивний, безголосий,
Але користь він приносить.
Там, де колосився лан,
Пронеслась красуня – лань.
В тих краях, де росте рис,
Проживає хитра рись.
Добувають в шахті сіль.
І везуть до міст і сіл.
Букву цю не пропускай
І писать не забувай!

Н. Становська

- Про яку букву йдеться у вірші?
- Чи позначає вона звук?
- Для чого вона потрібна?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Робота у «Щоденнику вражень».
2. Намалуйте предмет (символ) або запишіть слово, яке асоціюється у вас зі словом *зима*.
3. Назвіть слова, у яких є м'які приголосні звуки.

4. А чи вміємо ми записувати м'які приголосні звуки? Давайте навчимося.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.
2. Ознайомлення з малою буквою ь. (Аналіз елементів, порівняння з друкованою, написання «в повітрі»).
3. Робота в зошиті. Написання пунктирних букв у зошиті, с. 55.
4. Продовження роботи в зошиті. Написання букви ь, складів та слів з нею (зошит, с. 56).
5. Фізкультхвилинка.
6. Робота в зошиті. Списування з рукописного та друкованого текстів, с. 56.
7. Пальчикова гімнастика

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота біля дошки або в зошиті в косу лінію. Записування вивченої букви, складів та слів з нею.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Яку букву навчилися сьогодні писати?
  - Чи важко було писати цю букву?
  - Які слова з цією буквою ви писали?
- Вправа «Побажання». Усі сидять у колі і кидають один одному паперову сніжку, говорять добрі побажання.

35

Урок 44

Тема. Написання буквосполучення ьо

Мета: закріпити знання учнів про вживання м'якого знака на письмі; вчити їх писати буквосполучення ьо, у складах, словах і реченнях; формувати у школярів вміння читати і списувати рукописні тексти; виконувати мовні завдання; розвивати пізнавальні інтереси, спостережливість; виховувати акуратність, працелюбність, інтерес до навчання, письма, бережливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Загадки.

Біле-біле покривало
По землі порозстеляла.
Все укрила ним сама.
Відгадайте: це ... (Зима)

Хтось малює на вікні
Квіти, казочки чудні.
Вимальовує старанно
Всі узори бездоганно.

І коли ж таке буває?
Коли снігом замітає?
Й хто малює на вікні?
Розкажіть-но ви мені (Зима. Мороз)
У шубі влітку, а взимку роздягнені. (Дерева)
Взимку і влітку одним кольором. (Ялинка)

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

М'який знак і буква *О*
Подружилися давно.
Де в словах вони з'являються
М'яко звуки вимовляються.

IV. Формування нових знань і способів дії

1. Рутини.
2. Демонстрація з'єднань *ьо*.
3. Робота в зошиті, с. 55 та 57.
4. Пальчикова гімнастика.
5. Продовження роботи в зошиті, с. 57. Написання складів та слів з *ьо*.
6. Фізкультхвилинка
До нас завітали зайчики, вони ще маленькі, лапки підігнули до грудей.
Ім весело, вони високо стрибають і вас запрошують.
Зайчик – стриб – стриб, (підскоки на місці)
А довкола сніг, сніг. (присіли)
Стежиночки немає – замела зима/ (повороти тулуба)
7. Написання речень, с. 57.

36

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Складання та записування слів з буквосполученням *ьо* с.57.
2. Робота на планшетах з манною крупкою.
3. Написати *Ь* правою рукою, до нього приєднати букву *О*. Теж зробити лівою рукою, а потім одночасно обома.
4. Намалювати предмет, у назві якого є м'який знак. Презентувати його.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

1. Вправа « Аплодисменти по колу».
2. Якою була сьогодні ваша робота на уроці? (Діти висловлюються)
3. Чи заслуговуєте ви аплодисменти?
4. Перший учасник повертається до другого і дарує йому свої аплодисменти. Потім вони вдвох повертаються до третього учасника і йому аплодують. Так всі отримують аплодисменти.

Урок 45

Тема. Закріплення письма вивчених букв.

Мета: удосконалювати навички письма вивчених букв, слів з ними; поглиблювати знання учнів про вживання *ь* та буквосполучення *ьо*; формувати навички письма друкованих та рукописних текстів, вміння виконувати елементарні творчі завдання; виховувати самостійність, дисциплінованість та бережливе ставлення до природи.

Хід уроку.

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Музична хвилинка.
2. Слухання аудіозапису твору А. Вівальді «Зима».
3. Заплющте очі і уявіть зимову картину. Що ви уявили?
4. Якою ви хочете бачити зиму?
5. Демонстрація слайдів на мультимедійній дошці зимового пейзажу.
6. Опис картини (усно).

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра «Жива, нежива природа». (У конверті або мішечку картинки із зображенням живих і неживих предметів — по кількості учнів у класі. Діти по черзі дістають картинку, називають, аналізують і об'єднуються в групи.)

— Сьогодні у нас відбудеться змагання між двома командами, щоб з'ясувати, хто вже вміє виконувати різні завдання. Придумайте назву команди своєї команди. (Підбиваємо підсумки після кожного етапу уроку).

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини. (Повторення правил роботи в групі).
2. Робота в зошиті, с. 55. Наведи слова — назви предметів, що належать до живої природи.
3. Пальчикова гімнастика.
4. Робота в зошиті, с. 58.
5. Фізкультхвилинка.
6. Продовження роботи в зошиті, с. 58.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

1. Списування з рукописного тексту с.58.
2. Робота біля дошки або додатковому зошиті.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Гра "Мікрофон".

— Які слова зі сполученням *ьо* ви запам'ятали?

— Яке завдання було вам важко виконувати?

Взаємоперевірка роботи в групах (оцінюється підтримка один одного, дружній клімат і т. д.)

— Всі добре попрацювали. Дякую за урок. Ви молодці!

Тема тижня: **Зимові розваги**

Урок 46

Тема. Закріплення письма великих букв, слів. Списування з друкованого тексту

Мета: удосконалювати навички письма вивчених великих букв; поглиблювати знання учнів про вживання великої букви; формувати

гігієнічні навички письма, вміння виконувати мовні завдання; вчити списувати друкованого тексту; виховувати бережливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. Робота зі «Щоденником вражень»

— Яка зараз пора року?

— Чи подобається вам гуляти на вулиці взимку?

— У які ігри ви зазвичай граєтеся взимку на вулиці? (діти малюють)

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Мультимедійна презентація «Зимові розваги дітей».

Вчитель декламує вірш.

ЩЕДРА ЗИМА

Зима насипала снігів

І побілила нашу хату.

Для лиж, санчат і ковзанів

Настало довгождане свято...

...В ці дні село, де я живу,

Аж помолодшало від снігу:

Хто ліпить бабу снігову,

Хто в сніжки грається. Потіха!

(А. Качан)

— Ми сьогодні на уроці теж пограємось в сніжки, але маємо терпіння і виконаємо завдання нашого уроку.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини

2. Робота в зошиті, с. 59 та с. 60.

3. Музична фізкультхвилинка. Гра «Сніжинки» (Кожній дитині дається в руки пір'їнка (уявна сніжинка). Завдання дитини – дмухати на «сніжинку», щоб вона не торкнулася підлоги.)

4. Продовження роботи в зошиті, с. 60.

5. Пальчикова гімнастика

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навчок.

Списування з друкованого тексту, с. 60.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Про що ми з вами сьогодні говорили на уроці?

Що нового ви дізналися сьогодні?

Що вам сподобалося найбільше?

А тепер одягаємось і йдемо на вулицю пограти в справжні сніжки.

Урок 47

Тема. Складання і записування речень. Списування з друкованого тексту

Мета: Формувати навички складання і записування простих речень; писати слова окремо одне від одного; закріпити вміння писати під диктовку та списувати з друкованого тексту; розвивати зв'язне мовлення, граматичну пильність; виховувати старанність у роботі, бережливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Складання речень за малюнками на дошці або за презентацією на мультимедійній дошці. (усно)

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Чи хотіли б ви вміти записувати ваші висловлювання?
Саме це ми і навчимося на нашому уроці.

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.
2. Робота в зошиті, с. 59.
3. Фізкультхвилинка.
4. Робота в зошиті, с. 61.
5. Пальчикова гімнастика
6. Робота в зошиті, с. 61. Списування з друкованого тексту.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Складання і записування речень на дошці (по-черзі).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Ось і закінчився наш урок. Що вам сподобалося найбільше?
- Де відчували труднощі?
- Хто задоволений своєю роботою? Намалюйте сніжинку в зошиті.

Урок 48

Тема. Закріплення письма великих літер. Звуко-буквений аналіз слів.

Мета: удосконалювати навички письма вивчених великих букв; поглиблювати знання учнів про вживання великої букви; формувати вміння робити звуко-буквений аналіз слів, гігієнічні навички письма; виховувати бережливе ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

Створення проблемної ситуації. (На екрані мультимедійної дошки, або на магнітній дошці зображений малюнок «Переплутанка»: в літню пору

року діти катаються на санчатах, ковзанах, одягнені в зимовий одяг тощо)

У які ігри грають діти? Що преплутав художник?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Щоб все повернути на свої місця нам потрібно пригадати зимові слова.

Вправа «Асоціативний куц» на тему «Зима».

— На які звуки починаються слова? Скільки голосних, приголосних?

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини

2. Робота в зошиті, с. 59 та 62.

3. Музична фізкультхвилинка «В сніжки граємо охоче» Н. Вересокіна (гра штучними сніжками).

4. Продовження роботи в зошиті, с. 62.

Звуко-буквений аналіз слів у зошиті, с.62.

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота біля дошки. Складання звуко-буквеної моделі слів.

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Про що ми говорили на уроці?

— Спробуймо зобразимо зимові розваги дітей за допомогою цеглинок лего.

40

Урок 49

Тема. РЗМ «Снігова фортеця»

Мета: Закріпити написання великих букв, вчити писати назви предметів, імена людей за поданим початком, добирати протилежні за значенням слова; розвивати мовлення дітей, збагачувати словниковий запас учнів, виховувати навички красивого охайного письма, старанність, дружбу.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань і способів дії.

1. *Передбачення.* Відгадайте загадку і дізнайтеся, про що ми будемо говорити на уроці.

Що за диво? Все село

Білим пухом занесло...

Дива зовсім тут нема -

Це в село прийшла (...).

— Чим вам подобається зима?

2. Складання асоціативного куца «Зимові розваги».

3. Бесіда про зимові розваги за малюнком.

— Як розважаються діти?

- Які розваги любляете ви найбільше?
- Як краще розважатися: самому чи з друзями?

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

— Чи хочеться вам збудувати снігову фортецю? Для цього нам потрібно виконати завдання.

Робота з цеглинками лего. *(Діти за допомогою шести цеглинок протягом уроку будуватимуть «снігову фортецю». 1 завдання – 1 цеглинка.)*

IV. Формування нових знань і способів дії.

1. Рутини.
2. Робота в зошиті, с. 63
3. Музична релаксація.
4. Продовження роботи в зошиті с. 63.
5. Фізкультхвилинка

V. Закріплення вивченого. Формування вмінь і навичок.

Робота біля дошки. Складання речень за малюнками. (усно).

VI. Рефлексія навчально-пізнавальної діяльності учнів.

- Якими є ваші враження від уроку?
- Чи справилися ваші очікування?
- Погляньте кожен на свою фортецю, чи є вона надійною? Об'єднаймо наші споруди в одну велику, надійну фортецю.
- Подякуйте одне одному за цікавий урок, порозуміння, допомогу.
- Мої очікування теж справились, адже ви добре працювали, вже вмієте висловлювати думки точно і красиво.